

Hållbarhetsredovisning 2023

Affärsverkens hållbarhetsredovisning är vårt sätt att redovisa hållbarhetskändelserna under året, såväl för oss själva som för våra kunder, ägare, partners och andra intressenter. Detta är vår hållbarhetsrapport för verksamhetsåret 2023 enligt årsredovisningslagen. Hållbarhetsrapporten kompletterar förvaltningsberättelsen.

Den internationella definitionen av en hållbar utveckling är en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra framtida generationers möjligheter att tillgodose sina. Att arbeta med våra hållbarhetsaspekter har stor betydelse för såväl Affärsverken som våra intressenter. Vår ägare, som representerar medborgarna, vill att samhället ska utvecklas i enlighet med generationsmålet, med välfärd idag såväl som imorgon.

Innehåll

Hållbar samhällsutveckling	3
Vår affärsidé	3
Ägare och organisation	3
Vårt hållbarhetsarbete	4
Våra policys	5
Globala målen för en hållbar utveckling – Agenda 2030	6
Intressenter	7
Affärsmässighet	8
Året som gått	8
En framtidssäkrad infrastruktur	9
Omtanke	11
Mot fossiloberoende 2030	11
Från slutstation till cirkulär mission	12
En hälsosam arbetsplats – för både knoppen och kroppen	14
Närhet	15
Ett grönt samhälle behöver grön el	15
Enklare dagar i Karlskrona	16

Hållbar samhällsutveckling

Vår affärsidé

Affärsverken erbjuder produkter och tjänster som är viktiga för hela samhället, som gör nytta för företag och privatpersoner och som skapar goda förutsättningar för en affärsmässig och hållbar utveckling. Vår vision är Balans tillsammans, vilket innefattar vår uppdrag att skapa förutsättningar för en hållbar och trygg vardag i Karlskrona.

Vår verksamhet finns inom energilösningar, elnät och kommunikation, avfallshantering samt skärgårds- trafik. För att driva utvecklingen framåt arbetar vi inom tre fokusområden: En smart uppkopplad stad, En stark position i energiomställningen och En affärsmässig cirkulär utveckling.

Ägare och organisation

Affärsverken ägs till 100 procent av Karlskrona kommun genom AB Karlskrona Moderbolag. Företaget består av ett moderbolag, Affärsverken Karlskrona AB med två dotterbolag, Energi AB och Elnät AB. Styrning och hållbarhetsarbete omfattar hela Affärsverkens koncern.

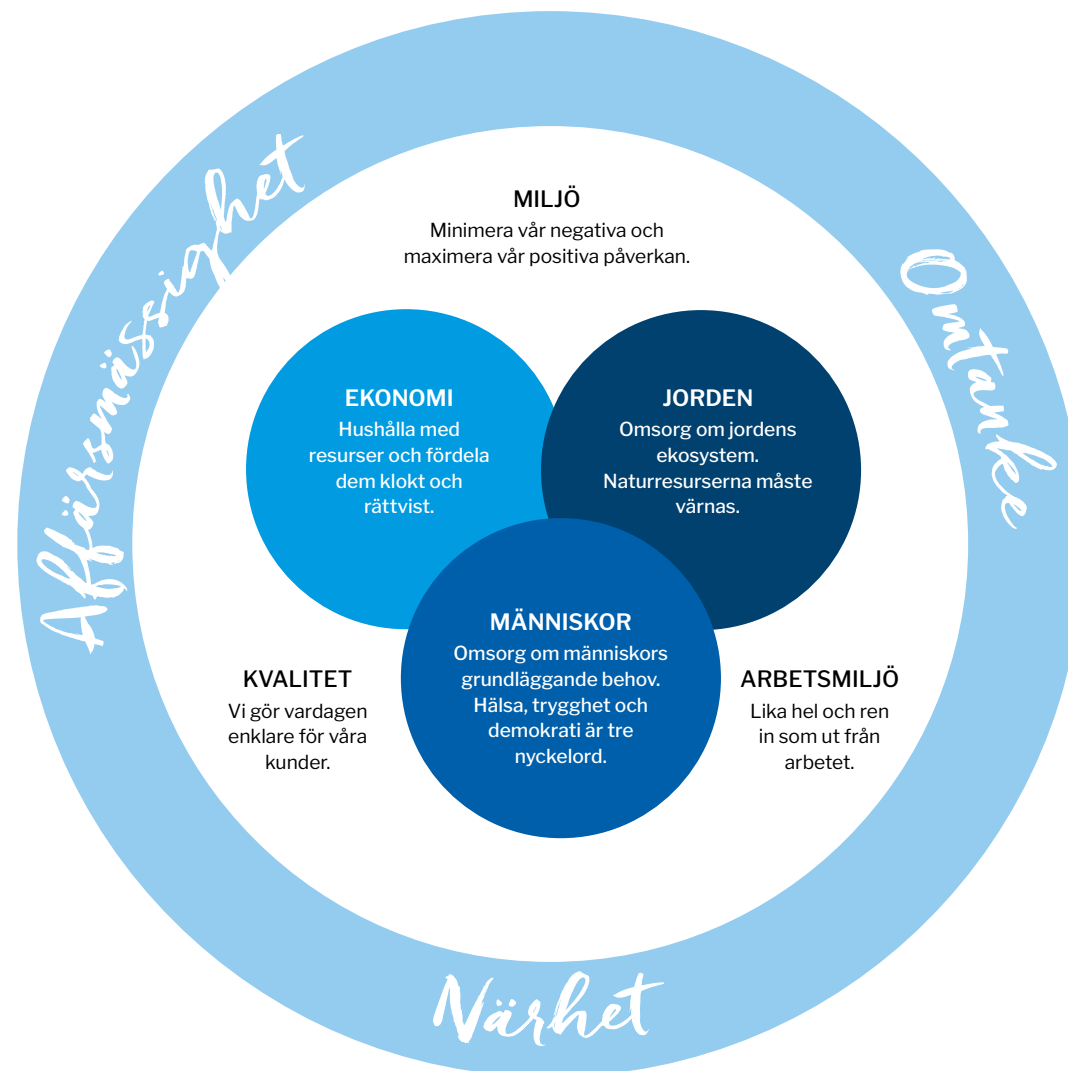
Vårt hållbarhetsarbete

Hållbarhetsredovisningen utgår från våra tre värdeord – Affärsmässighet, Omtanke och Närhet – inom vilka vi redovisar hur vi arbetar med att utveckla och ständigt förbättra Affärsverken, vår miljöprestanda och vårt medarbetarskap. I vår breda verksamhet ligger styrkan att kunna främja en positiv samhällsutveckling både hos oss och hos våra kunder.

Vi är kvalitetscertifierade enligt ISO 9001:2015, miljöcertifierade enligt ISO 14001:2015 samt arbetsmiljöcertifierade enligt ISO 45001:2018, vilket innebär att vi har ett systematiskt förbättringsarbete inom dessa områden integrerat i vår organisation. Kvalitets-, miljö- och arbetsmiljöarbetet utgör strukturen i vårt hållbarhetsarbete och våra tre värdeord ger oss drivkraft och ledning i vad vi ska ägna oss åt. Under 2022 har en omcertifiering skett vilket innebär en utvärdering av förbättringsarbetet de senaste tre åren. Revisionen fick mycket gott resultat och våra certifikat förlängdes till 2025. Under perioden genomförs uppföljande revisioner två gånger om året.

CERTIFIERAD
ISO 9001
ISO 14001
ISO 45001
Ledningssystem för kvalitet,
miljö och arbetsmiljö

Våra policys

Inom vårt systematiska kvalitets-, miljö- och arbets-
Inom vårt systematiska kvalitets-, miljö- och
arbetsmiljöarbetet arbetar vi årligen med mål och
planer inom vår affärsplan samt verksamhets-
planer. I verksamhetsplanerna samt genom risk-
inventeringar inom arbetsmiljö och miljö identifieras
de hållbarhetsaspekter som är av stor betydelse
för verksamheten och därmed behöver övervakas
och/eller åtgärdas under året. Förutom uppföljning
och kontroll inom våra processer så genomför vi
två gånger om året interna revisioner utifrån interna
och externa krav samt har ett internkontrollprogram
i enlighet med kommunens (ägarens) riktlinjer.
Utöver kvalitet, miljö och arbetsmiljö arbetar vi
även systematiskt med säkerhetsfrågor.

KVALITET

Vi gör vardagen enklare
för våra kunder.

MILJÖ

Vi ska maximera vår positiva och
minimera vår negativa påverkan.

ARBETSMILJÖ

Lika hel och ren in som ut
från arbetsdagen.

Globala målen för en hållbar utveckling – Agenda 2030

På global nivå har FN enats om 17 mål för hållbar utveckling till 2030, så kallad Agenda 2030. Affärsverkens verksamhet har inverkan på flera av dem och målen används som en ledstjärna i vårt hållbarhetsarbete för att lyfta blicken, samt i kommunikation om vilken skillnad vi faktiskt gör genom våra produkter och tjänster. Miljöarbetet i Sveriges styrs främst av 16 miljökvalitetsmål och av Sveriges långsiktiga Klimatmål. Det sistnämnda innebär att senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären.

Genom att leverera energi, kommunikationslösningar och transporttjänster på land och till sjöss är Affärsverken en central aktör för Karlskronas möjligheter att uppnå de globala målen. Att energi, kommunikation och avfallshantering fungerar är en grundsten till att uppnå hållbara städer och samhällen. Genom våra elnät och elhandel ser vi till att leverera hållbar energi till alla och genom att se på avfall som en resurs och göra det enkelt att sortera och återvinna, både för privatpersoner och företag, bidrar vi till en hållbar konsumtion och produktion. Med pålitliga och tillgängliga kommunikationslösningar samt ökad skärgårdstrafik minskar vi ojämlikheter mellan stad och landsbygd samt stödjer en hållbar industri, innovationer och infrastruktur.

Som kommunägt företag och stor arbetsgivare säkerställer vi anständiga arbetsvillkor och en ekonomisk tillväxt i regionen och bidrar positivt till kommunens inkomster. Vi arbetar aktivt med vår arbetsmiljö för att uppnå god hälsa och välbefinnande och jämställdhet på vår arbetsplats.

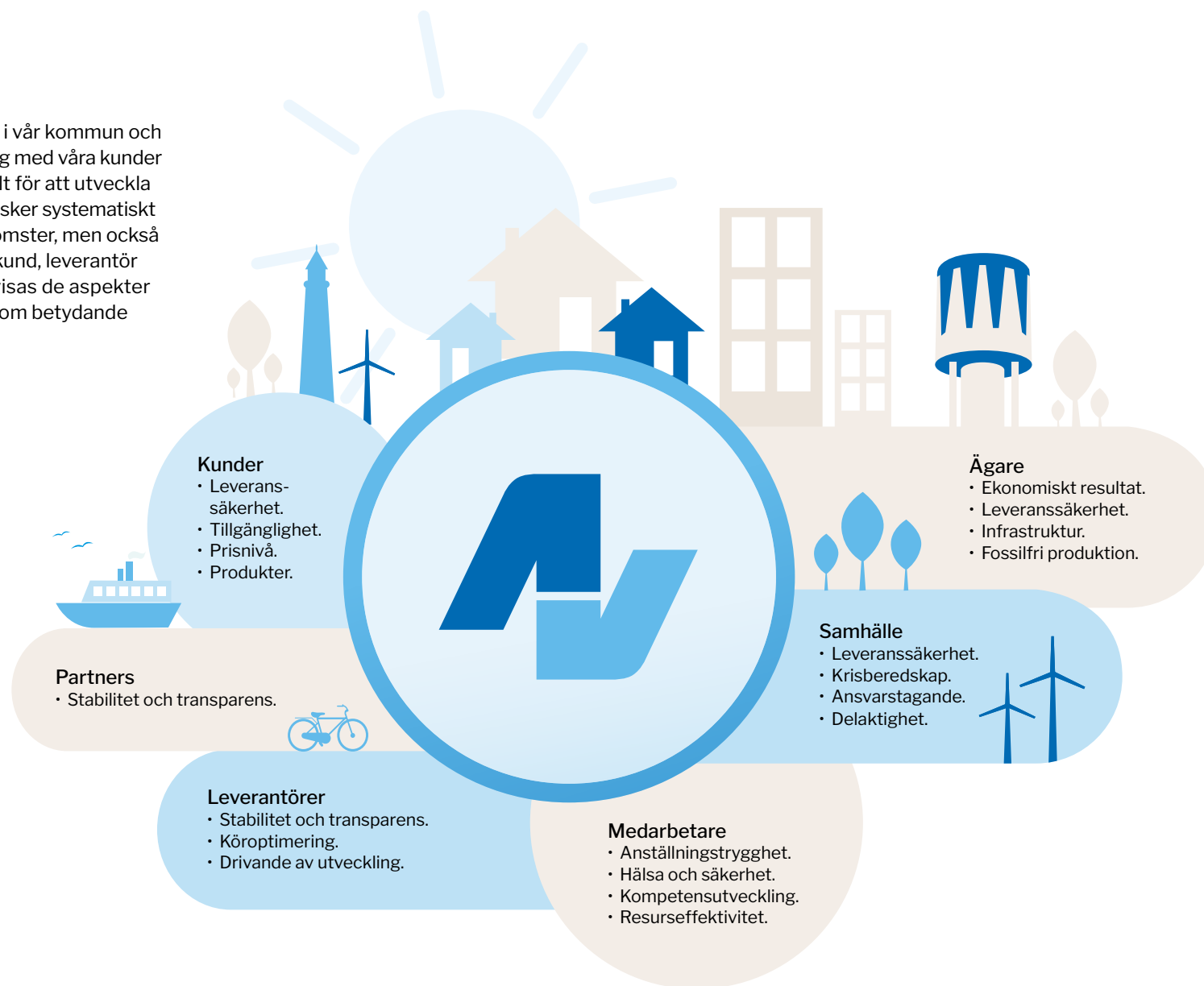
Vad vi gör påverkar också naturen runt omkring oss både lokalt och globalt. Därför arbetar vi samtidigt med att aktivt minska vår klimatpåverkan i produktion och transporter, och utvecklar vår verksamhet med omtanke om och hänsyn till såväl ekosystem och biologisk mångfald som vårt hav Östersjön.

När vår verksamhet fungerar och levererar, när lamporna lyser, elementen värmer och internet fungerar kan samhället och individerna istället fokusera på välfärd och välbefinnande. En välfärd utan hunger och fattigdom och med lika möjligheter till utbildning och hälsa, i ett fredligt och inkluderande samhälle.

Intressenter

Affärsverken har en viktig roll i vår kommun och region och att ha en nära dialog med våra kunder och andra intressenter är vitalt för att utveckla företaget åt rätt håll. Dialogen sker systematiskt genom träffar och sammankomster, men också löpande i varje möte med en kund, leverantör eller partner. I illustrationen visas de aspekter som våra intressenter lyfter som betydande i deras relation till oss.

Affärsmässighet

På Affärsverken agerar vi med öppenhet och nytänkande. Att vara både modiga och affärsmässiga ger konkurrenskraft och samtidigt möjlighet att aktivt bidra till en positiv utveckling i Karlskrona. Ur ett hållbarhetsperspektiv innebär affärsmässighet också att vi strävar efter ekonomisk stabilitet och leveranssäkerhet så att våra intressenter kan lita på Affärsverken som kund, leverantör och partner.

Året som gått

År 2023 var för oss, som för alla andra, ett turbulent år. Året inleddes med stora medieuppslag om förestående elkris, att elen skulle kunna komma att stängas av för hushåll och företag, och ett ord dök upp runt alla konferens- och köksbord: effektbrist. Tillsammans med det fortsatta kriget i Ukraina har kris- och kontinuitetshantering hamnat högst på allas, såväl företags och kommuners som privatpersoners, agenda och Affärsverkens samhällsviktiga uppdrag inom samtliga affärsområden blev om möjligt än mer kristallklart. Att elen, värmen och uppkopplingen fungerar är absoluta förutsättningar för samhällets välfärd, rent av existens, men även att avfall hanteras och sjötransporter till öar utan landförbindelse genomförs är av största vikt.

För oss på Affärsverken har detta inneburit både en ökad känsla av allvar och samtidigt en ökad stolthet för att kunna bidra med dessa samhällsviktiga tjänster. Och oavsett hur omvärlden ser ut, hur politiken förändras eller vad de senaste rönen är, måste vi hålla fokus på att leverera på vårt uppdrag – samtidigt som vi säkerställer att det sker under hållbara former såväl idag som imorgon.

Under 2023 har vi:

- Levererat 259 GWh av 100 procent fossilfri värme och 41,5 GWh el från vår kraftvärmeproduktion, vilket 13 procent av Karlskronanätets förbrukning. Läs mer om vår energiproduktion på sidan 12.
- Kopplat upp en skola i Holmsjö med IoT-sensorer för att mäta allt ifrån matsvinn, luftkvalitet, temperatur i kyl och frys och att fönster och dörrar är stängda. Läs mer om våra IoT-satsningar på sida 10.
- Installerat 33 nya laddpunkter och testat flex-tjänster med vårt nya batteri, något som kan stötta elnätet i framtiden. Läs mer på sidan 11.
- Tillsammans med nya direkt- och andelsägare byggt ut Karlskrona Solpark ytterligare och har nu 4,24 MW installerad effekt. Läs mer om grön el i Karlskrona på sidan 16.
- Minskat bränsleförbrukningen i vår skärgårds- trafik med hela 15 procent! Läs mer om vårt arbete för att minska utsläppen på sidan 13.
- Minskat deponin med 20 procent på Mältans återvinningscentral tack vare vårt nya återbrukstält. Läs mer om cirkulär ekonomi på sidan 13.
- Anställt tio nya medarbetare varav tre "hemvändare" – läs mer på sidan 15.

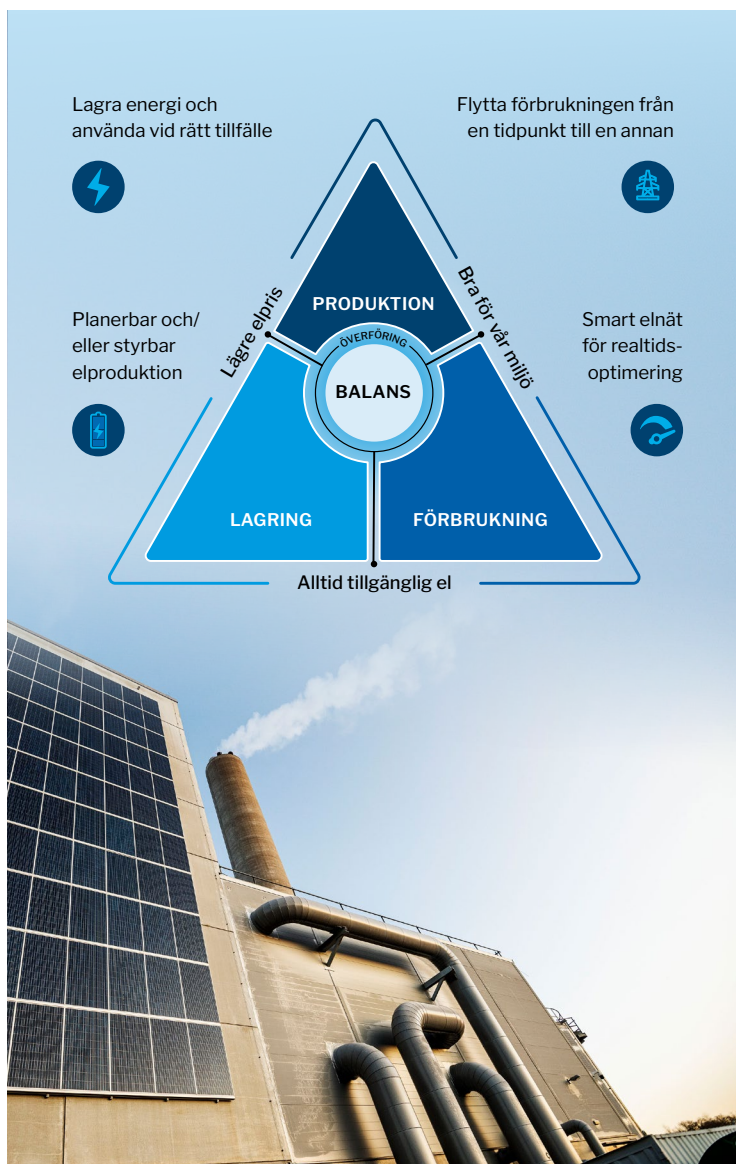
Minskat deponin

20 %

på Mältans återvinningscentral tack vare vårt nya återbrukstält.

En framtidssäkrad infrastruktur

Affärsverken levererar energi och uppkoppling via elnät, fjärrvärme och fiber i stora delar av Karlskrona. I samtliga våra nät har vi en leveranssäkerhet på över 99,9 procent. Under 2023 har vi byggt ut näten i olika grad, med nya nätstationer och nya fibernoder. Vi har även installerat 33 nya laddpunkter för elbilar, både publika och privata, varav flertalet i samarbete med vårt systembolag Karlskronahem. För 2024 planerar vi att uppgradera två publika laddstationer inne på Trossö till snabbbladdare.

Men behoven, lokalt, regionalt och nationellt förändras med tiden och därför måste vi ligga i framkant med att förbereda oss för morgondagens behov. Därför behöver vi inte bara ha leveranssäkra nät – vi behöver ha smarta nät, där vi både kan se och analysera hur behov och leverans, tillgång och efterfrågan, produktion och användning, varierar över dagen, månaden och året. För detta har vi skapat energitriangeln: produktion, förbrukning och lagring i samverkan för att skapa Balans tillsammans.

Under 2023 har vi jobbat vidare med IoT (Internet of Things), Smart grid och Affärsverken Flex, tre satsningar som hjälper oss förstå och förbereda oss för framtidens samhällsutmaningar.

Att arbeta med IoT, sakernas internet, är inget nytt, varken för oss eller samhället i stort, men allt handlar om att använda uppkopplingen och datan till något nyttigt.

Sedan tidigare erbjuder vi hjälpmedel för smart styrning av din energiförbrukning i hemmet. Under 2023 har vi installerat flertalet sensorer på vår största och mest välbesökta återvinningscentral Mältan, för att analysera och optimera trafikflöden och tömningsscheman, och samtidigt kunna visa informationen för kunderna som då kan välja tillfälle att besöka oss utifrån när det är mindre tryck. Vi har även kopplat upp Holmsjö skola på olika sätt, med syftet att underlätta för skolan avseende förvaltning och underhåll, såväl som att hitta förbättringar och optimera lokalerna, en stor resursslukare för kommunen.

Smart grid-projektet är inne på sitt fjärde år och gick under året in i inhämtnings- och analysfas. Detta innebär att vi nu kan följa flödena av elproduktion och -konsumtion i alla delar av nätet i realtid. Bara under de år som projektet pågått har vi sett en kraftig ökning av mikroproduktion i nätet, i vissa delar av nätet rent av större produktion än konsumtion vissa timmar på året, vilket innebär helt nya förutsättningar och utmaningar för näten, tekniken och personalen. Lärdomarna från datan kommer framöver att användas för att modifiera nätet för bästa, och säkraste, utformning. Under 2023 gick Affärsverken även med i det internationella forskningsprojektet CISSAN (Collective Intelligence Supported by Security Aware Nodes), ett projekt för just säker uppkoppling av IoT-sensorer, applicerat på elnätet. CISSAN leds från Finland med den svenska hubben i Karlskrona

samordnad av Blekinge Tekniska Högskola och Blue Science Park.

Projektet Affärsverken Flex har som målsättning att binda samman delarna av energitriangeln för att skapa ett energisystem i balans. Under 2023 driftsatte vi vårt 100kW-batteri för att börja testa stödtjänster i praktiken, ett system och en marknad där myndigheten Svenska kraftnät kan avropa kapacitet i nätet för att balansera frekvensen i el-nätet, skillnad mellan förbrukning och produktion. Batteriet har ännu inte kopplats in mot stödtjänstmarknaden men Affärsverken har genom lärdomar haft möjlighet att vara med och påverka och bidra till kunskap och utvecklingen. Det är både en samhällsnytta och en affärsmöjlighet för oss, såväl som för våra kunder. Affärsverken har även testat ett batterisystem för att försörja vår reception med el. Här har vi framför allt testat arbitragehandel, att ladda när elen är billig och använda batteridrift i receptionen när elen är dyr.

Leva som vi lär

Våra kunder är en stor del av drivkraften i den gröna energiomställningen – men vi ska också själva ligga i framkant och nyttja vår verksamhet för att bidra till omställningen. Under 2023 har vi driftsatt solcellsanläggningar både på Måltan, ovanpå våra lastbilsgarage, samt på Fisktorget, ovanpå Skärgårdstrafikens kontor. I slutet av 2022 driftsattes också en ORC-turbin på värmeverket i Gullberna, i syfte att göra verket självförsörjande på el. Turbinen har under 2023 haft mycket hög effektivitet och har producerat 612 MWh, varav 558 MWh användes i värmeverket. Resterande

såldes ut på elnätet. Läs mer om vårt totala bidrag till förnybar el i Karlskrona på sidan 16.

Vår uppförandekod

Affärsverkens uppförandekod grundas på FNs Global Compact principer kring hållbart företagande och genom den tar företaget och alla medarbetare ställning för mänskliga rättigheter och allas lika värde, goda arbetsvillkor och en säker arbetsmiljö, en innovativ men ansvarsfull inställning till utveckling på miljö- och klimatsidan samt mot korruption och oetiskt agerande. Till uppförandekoden hör också en rutin för visselblåsning som kan nyttjas vid misstanke om oegentligheter.

Uppförandekoden och FNs principer för hållbart företagande är vägledande för Affärsverkens verksamhet, även i relationerna med kunder och leverantörer. Sedan 2018 har uppförandekoden implementerats i upphandlingsprocessen och det är nu ett krav att även alla leverantörer skriver under på innehållet. Förutom krav på underskrift av vår uppförandekod så gör vi även en bedömning vid varje upphandling avseende de risker som är specifika för branschen eller leverantörstypen. Här använder vi oss av intern och extern expertkunskap samt Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier, i enlighet med kommunkoncernens Policy för inköp och upphandling. Krav ställs sedan i förfrågningsunderlaget där leverantörerna uttryckligen ska redogöra för hur de arbetar med och kontrollerar lagefterlevnad inom arbetsmiljö och miljö, arbetsvillkor och säkerhet och mänskliga rättigheter. Vid utvärdering premieras de leverantörer som kan uppvisa ett mer långtgående arbete

inom dessa områden. Under 2023 genomfördes en leverantörsundersökning med fokus på hållbarhet, där ett 40-tal leverantörer svarade på en enkät om deras hållbarhetsarbete och -mål. Resultatet kommer att användas för att utveckla våra leverantörsrelationer avseende hållbarhet såväl som vår förmåga till hållbar upphandling.

För att undvika risker och oavsiktliga misstag såväl som bedrägeriförsök har vi implementerat kontrollsystem för transaktioner via banken. Under 2023 flaggades 618 transaktioner av totalt 58 508 leverantörsfakturor, det vill säga 1,06 procent (0,03 procent 2022). Orsaken till den stora ökningen av flaggningar är framför allt en uppgradering av kontrolltjänsten, vilket innebär att fler aspekter kontrolleras. Utöver automatiserade kontroller har vi manuella rutiner för att undvika felaktiga utbetalningar och jävsituationer vid representation.

Omtanke

Trygghet och långsiktighet styr vår verksamhet. Vi tar ansvar för det vi gör, för hållbarhet och helhet. Affärsverkens omtanke inkluderar hållbarhet för både människor och miljö. Vår övergripande miljöpolicy avser att minimera vår negativa och maximera vår positiva miljöpåverkan. Genom arbetat vi gör kopplat till vårt miljöcertifikat ISO 14001:2015 arbetar vi kontinuerligt med förbättringar inom miljöområdet och det är grundläggande för oss att kunna erbjuda hållbara produkter och tjänster både i och utanför Karlskrona kommun.

Mot fossilberoende 2030

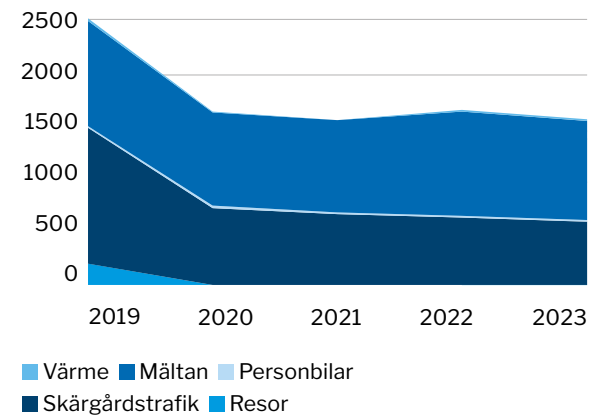
Affärsverken vill möjliggöra en hållbar utveckling i samhället, och då är klimatpåverkan från vår verksamhet en kritisk faktor. Vårt företagsgemensamma mål är att vara en fossilberoende verksamhet år 2030. Att vara fossilberoende innebär för oss att vi är helt fossilfria i normaldrift, men utifrån vårt samhällsviktiga uppdrag att leverera kritisk infrastruktur lämnar vi utrymme för reservkraft från diesel.

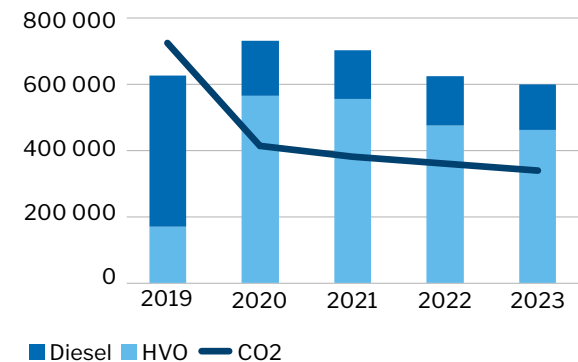
Under 2023 var all vår energiproduktion i värme- och kraftvärmeverken 100 procent fossilfri. Förutombiobränsle, rester från skogen, använder vi även bioolja för att klara effekttoppar vid extra kallt väder. Bränsleförbrukningen bland våra arbetsfordon på Mältan är till 77 procent fossilfri. Samtliga renhållningsfordon går på HVO, fossilfri diesel, men en del fossil diesel och bensin används fortfarande av äldre arbetsfordon samt personbilar och lätta lastbilar. Av våra personbilar är 92 procent miljöbilsklassade. Vår policy är att prioritera eldrift vid inköp av nya fordon, i vissa verksamheter krävs dock längre räckvidd och där kan andra (fossilfria) alternativ väljas.

Sammanlagt gav Affärsverkens verksamhet (bränsleförbrukning) upphov till utsläpp av 1 551 ton CO₂e under 2023. Detta är en minskning på 38 procent sedan 2019. Vår största utmaning för att närma oss fossilberoende är skärgårdstrafiken, men det går åt rätt håll! Läs mer om det på nästa sida.

CO₂-utsläpp Affärsverken (Scope 1)

Bränsleförbrukning Mältan

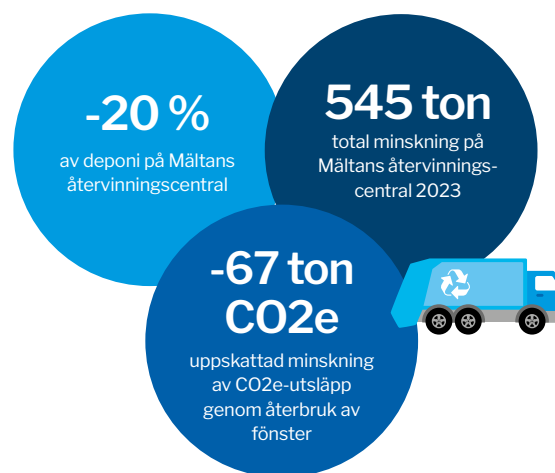
En mycket positiv utveckling är att Skärgårdstrafiken har minskat sin bränsleförbrukning med hela 15 procent¹ jämfört med föregående år! Antalet turer var något mindre under 2023 jämfört med 2022 på grund av det ostadiga sommarvädret, men majoriteten av minskningen härrörs till en förhöjd medvetenhet om effektiv och bränslesnål körning av båtarna. Vår elbåt som ska trafikera Borgmästarefjärden i centrala Karlskrona blev inte klar under 2023, på grund av att myndighetsregelverk dröjde. I slutet av året kom man dock i mål och inför sommarsäsongen 2024 är elbåten redo att sjösättas.

Affärsverken är ett relativt tekniktungt företag och med det kommer tekniska komponenters begränsade livslängd. Vi har sen ett par år tillbaka samarbete med en leverantör som tar emot vår uttjänta teknik och återställer, återbrukar och återvinner. 2023 lämnade vi 27 kilo elektronikavfall, varav 19 kg kunde återanvändas (materialåtervinnas) och resterande energiåtervinnas. Detta gav en utsläppsbesparing på 12,6 ton CO₂-ekvivalenter²!

Från slutstation till cirkulär mission

På Mältans anläggning har flitets låga brunnit under 2023 – inte minst den nya fackelstationen för deponigas som togs i bruk under våren. I samband med den nya stationen har nya rör dragits som nu samlar in ännu mer av den metangas som bildas i deponin. Facklan i sig är en högttemperaturfackla som släpper ut minimalt med kolväten och dioxiner. Metangas är en potent växthusgas men som

omvandlas till koldioxid vid förbränning, inte heller ett bra utsläpp men mindre påverkan än metangas. Metangas uppstår i alla gamla deponier på grund av det organiska material som trots allt finns däri. För att skapa nytta av gasen kommer under början av 2024 en turbin levereras för att producera el från gasen. Elen kommer sedan att levereras ut på elnätet. Förutom el skapas även värme i anläggningen, värme som vi kommer att försöka nyttja i lakvattendammarna för att hålla optimal temperatur året runt, vilket främjar reningen av lakvattnet.

2023 hämtade och tog vi emot 165 576 ton massor och material till vår avfalls- och återvinningsanläggning Mältan. Av detta var 3 425 ton till deponi, det vill säga 2 procent. Under 2023 kunde vi se den fulla

effekten av vårt återbrukstält som invigdes året innan, och kan konstatera att deponin på Mältans återvinningscentral, den största ÅVCn i Karlskrona, minskat med hela 20 procent! Det som återbrukas är framför allt fönster och en del dörrar, vilket är mycket populärt att hämta i vårt återbrukstält. Uppskattningsvis passerade cirka 1 000 fönster tältet under året, vilket skulle betyda nästan 67 ton undvikna CO₂e-utsläpp³! Utöver deponin har vi sett minskningar även i restavfall (brännbart) och behandlat trä (ofta möbler och inredning). Totalt har avfallsmängderna på Mältans ÅVC minskat 13 procent sedan tältet invigdes, motsvarande 545 ton!

I början av 2023 tog Karlskronas kommunfullmäktige beslut om att införa fyrpackssystem för att efterleva den nya lagstiftningen om fastighetsnära insamling. Men lösningen riktar sig främst till villor, och för flerbostadshus har arbetet med nya och renoverade miljörum tagit fart under året. Affärsverken har även tagit över ansvaret för samtliga 46 återvinningsstationer i kommunen som kommer att komplettera det fastighetsnära systemet. För det nya systemet kommer ett antal nya renhållningsfordon att behövas, och minst två av dessa kommer att kunna vara eldrivna. Upphandling och inköp påbörjas under 2024. Men – det nya insamlingssystemet innebär också att ett antal renhållningsfordon blir överflödiga på Affärsverken, och under 2023 har en process för att skänka en bil till Karlskrona kommuns ukrainska vänort, Chortkiv. Chortkiv har idag inget offentligt system

1) Exklusive förbrukning från en båt, Fyrskär, som ökat sin trafik från halv- till helår. Förbrukningen är borträknad för både 2023 och jämförelseåret 2022.

2) Källa IVL Svenska Miljöinstitutet via Dustin.

3) Baseras på fönsters GWP från studien Maximalfönsters miljöpåverkan från ett livscykelperspektiv, Östling & Sjöholm, 2022, Högskolan i Gävle.

för insamling av hushållsavfall, så denna bil blir starten på deras resa mot att ta hand om sitt avfall. Bilen ska överlämnas i början av 2024 och planen är att se över fortsatta möjligheter att stötta Chortkiv allt eftersom Affärsverkens bilar byts ut.

2023 togs även vår nya ångkompressionsindunstare i drift, en anläggning som tar hand om förorenat vatten som efter behandling kan återföras till vattensystemet. Tidigare har förorenat vatten från Karlskrona transporterats långa sträckor för att renas, något som vi nu kan ta hand om i vår kommun. Vi är dock inte nöjda med att rena vattnet och "släppa tillbaka" det: från 2024 har vi satt ett nytt mål att ersätta färskvattnet i våra tvätthallar på anläggningen med vattnet från indunstaren, och på så sätt använda det ytterligare en gång samtidigt som vi sparar dricksvatten. Målet är en del av en större insats att se över den totala vattenbalansen på våra anläggningar för att öka cirkuläriteten, minska behovet av färskvatten och spara på reningsresurser.

För att förbättra kvävereningen av lakvattnet även under vinterhalvåret har en bioreaktor installerats där man använder zeoliter. Zeoliter är en naturligt förekommande mineral som bryts ur områden med gammal vulkanisk aska. När zeoliten tappat sin renande förmåga kan den användas som fyllnadsmassa på deponin. Testerna under 2023 nådde inte önskade resultat då kvävet och zeoliterna inte reagerade som trott, men projektet fortsätter.

Sist men inte minst så har vi även börjat utreda hur marken över den stängda deponin som nu är under sluttäckning skulle kunna användas i framtiden. Kanske kan den täckas med solceller, eller bli en blomstrande äng med hem för insekter, fåglar och smådjur? Det ska vi titta närmare på!

En hälsosam arbetsplats – för både knoppen och kroppen

På Affärsverken ska du vara lika hel och ren in som ut från arbetsplatsen. Vår sjukfrånvaro ligger stadigt under branschsnittet sedan ett par år tillbaka, men hälsa handlar inte bara om det fysiska. Det handlar även om det psykologiska och sociala måendet, något som i samhället i stort har blivit en allt större fråga och utmaning de senaste åren. På Affärsverken genomför vi pulsundersökningar med täta intervall. I undersökningarna ingår frågor utifrån elva olika drivkrafter som indikerar medarbetarnas fysiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljö och hälsa. Indikatorerna värderas på en 5-gradig skala där 1 är sämst och 5 är högst. Bland annat undersöks stress, sömn och ergonomi, men även kännedom om mål, strategi och vision, relation till kollegor och chef samt delaktighet, autonomi och meningsfullhet. Medarbetare och chefer tar sedan del av resultaten ihop med tips om hur det kan förbättras.

Vi har företagsövergripande ett högt medarbetar-engagemang. Vi ser även en mycket god nivå på frånvaro av mobbning eller kränkande särbehandling. Men precis som många andra ser vi indikationer på förekommande symtom på stress och även sömnsvårigheter. Siffrorna varierar mycket på olika avdelningar på företaget och inom varje grupp arbetas det med att hitta en hållbar arbetsbelastning och hantera symtom på stress i ett tidigt skede. Vi arbetar med att utveckla våra team och arbets-sätt, att automatisera och förenkla för att använda resurser på rätt sätt.

Affärsverken verkar inom historiskt mansdominerande yrken, men oavsett könstillhörighet eller

könsidentitet ska medarbetare på Affärsverken ha samma möjligheter och rättigheter. Könsfördelningen ligger stadigt runt 70 procent män och 30 procent kvinnor (+/- 1-3 procent) de senaste åren. Vi strävar efter att bli en jämställd arbetsplats, där vårt främsta verktyg är rekryteringen. 2023 anställde vi 10 personer, och för första gången nådde vi målet om jämställd (det vill säga 40/60) rekrytering med 40 procent kvinnor. En mycket positiv utveckling är att flera nyanställda under året i själva verket är återanställning av personal som arbetat hos oss tidigare, bytt tjänst men därefter sökt sig tillbaka till företaget. Detta är både ett gott betyg på Affärsverken som arbetsgivare, och även en stor fördel då inläringstiden blir mycket kortare.

På chefspositioner har andelen kvinnor minskat ytterligare, från 30 procent 2021 till 25 procent 2023, beroende på att totala antalet chefer ökat och de tillsatts med män. I företagsledningen är dock könsfördelningen 50/50, samtidigt minskade den kvinnliga representationen i styrelsen efter senaste valet till 25 procent (2 av 8) från strax under 40 procent föregående mandatperiod.

239 Antal anställda
(262, 4 – antal årsarbetare inkl tim)

30/70 Fördelning av kvinnor respektive män på företaget

7/7 Fördelning av män/kvinnor i ledningsgruppen

Resultat från pulsundersökningar vid 2023 års utgång

3,9
(3,8)

Medarbetarengagemang

4,5
(4,5)

Frånvaro av mobbning eller kränkande särbehandling

4,2
(4,3)

Jag bidrar med något värdefullt i mitt arbete

3,7
(3,6)

Arbetsbelastning

3,5
(3,4)

Jag är nöjd med min sömn

3,4
(3,3)

Tidiga tecken på stress

(Förra årets resultat i parentes.)

Närhet

Värdeordet närhet bygger på att vi är lyhörda och tillgängliga för kundernas behov, att vi agerar med flexibilitet och är lösningsorienterade. Ur ett hållbarhetsperspektiv innebär närhet att vi tar ansvar för vår roll som samhällsaktör genom att främja delaktighet bland medarbetare och samhällsmedborgare samtidigt som vi tar ansvar för en grön och trygg energiomställning både globalt och lokalt.

Ett grönt samhälle behöver grön el

Affärsverken levererar förnybar energi till våra kunder både genom elavtal och genom vår produktion i kraftvärmeverket på Mältan. Inom elhandel sålde Affärsverken 384,7 GWh el, varav 86 procent är ursprungsmärkt förnybar produktion (83 procent 2022) och 1,5 procent även var märkt med Bra Miljöval (9,5 procent 2022). Anledningen bakom minskningen av Bra Miljöval är att vi under vintern 2022/2023 slutade erbjuda det till kunder på grund av bristande utbud. Ett annat skifte som vi sett på marknaden under året är att flera elleverantörer inkluderar kärnkraft i sina standardavtal, från förnybart till fossilfritt. På Affärsverken erbjuder vi dock fortfarande 100 procent förnybar el till våra

privatkunder. Vi är också fortsatt certifierade för Schysst Elhandel, Energiföretagens kvalitetsmärkning av elhandlare⁴.

2023 inledde starkt avseende efterfrågan på solceller och vi kunde bygga ut Karlskrona solpark med tre etapper tillsammans med nya direkt- och andelsägare, till totalt 4,24 MW. Etapperna driftsätts dock i början av 2024 och bidrog således inte till produktionen under 2023. Solparken levererade totalt 2,4 GWh 2023 (samma som föregående år). Intresset för mikroproduktion avtog i mitten av året, sannolikt med anledning av både lägre elpriser och fortsatt höga räntor och inflation, och totalt såldes 104 solcellsanläggningar under året (164 2022), med en sammanlagd effekt på cirka 1 500 kW,

vilket är 27 procent mer än föregående år. Det stora uppsvinget för solceller under 2022 och början av 2023 märktes dock av i antalet anslutna mikroproducenter och sammanlagt har Affärsverken nu 1036 anslutna mikroproducenter, som tillsammans levererade 7 177 MWh solceller under 2023, vilket är nära en fördubbling från cirka 4 MWh 2022. Som tidigare nämnts har Affärsverken även installerat två solcellsanläggningar i egen regi, investerat ytterligare i Karlskrona Solpark samt driftsatt en ORC-turbin på värmeverket i Gullberna. Samtliga anläggningar producerar ett överskott gentemot egen förbrukning, och tillsammans med våra kunder har vi levererat totalt 51,1 GWh förnybar el under 2023. Det är 15,5 procent av Karlskronas⁵ förbrukning!

4) Läs mer på <https://www.energiforetagen.se/energifakta/schysst-elhandel/>

5) Nätområde Karlskrona, Affärsverkens elnät.

Enklare dagar i Karlskrona

Under sommaren 2023 genomförde Affärsverken en varumärksundersökning för att få svar på hur Karlskronaborna och våra kunder ser på oss som företag, vad våra styrkor och svagheter är.

Undersökningen skapar ett Net Promoter Score (NPS) mellan -100 och 100, där resultat över 0 är bra, men med förbättringspotential.

Vi är glada att se att vi får godkänt med marginal i frågor som är viktiga för oss, men tar också till oss att det utvecklingsarbete som vi gör och vill göra inte ger effekt eller uppmärksammas av våra kunder.

Att erbjuda enklare dagar i Karlskrona handlar inte bara om våra kunder utan om ett samhällsansvar som vi har och förvaltar. En aspekt av det är arbetstillfällen, där vi årligen anlitar 30–40 feriearbetande ungdomar i vår verksamhet, som ger sysselsättning, inkomst och arbetserfarenhet samtidigt som det är en möjlighet för oss att få nya ögon på vår verksamhet. Vi har även ständigt ett tiotal medarbetare inom ramen för arbetsmarknads- och integrationsinsatser via Karlskrona kommun och Arbetsförmedlingen.

Förutom att leverera våra produkter och tjänster till Karlskronaborna har vi en stark tradition av att

sponsra lokala idrottsföreningar, med fokus på barns idrott och rörelse. Nedan syns ett urval av sponsrade föreningar, med verksamhet inom hockey, handboll, fotboll, tennis, skridskor, pingis och friidrott och löpning bland annat. Vi sponsrar även läger kopplade till skolidrott och kör kostnadsfria båtturer till sommarläger. Vi är också med och finansierar utbildningsmaterial i hållbarhetsfrågor till mellanstadiet i form av Natur & Miljöboken.

Resultat från varumärkesundersökning 2023

HÅLLBARHETSREDOVISNING 2023

